TÒA ÁN NHÂN DÂN **THỊ XÃ HOÀI NHƠN** **TỈNH BÌNH ĐỊNH**	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**
Số: 38/2025/QĐST-DS	*Hoài Nhơn, ngày 12 tháng 6 năm 2025*

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ

V/v yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN THỊ XÃ HOÀI NHƠN, TỈNH BÌNH ĐỊNH

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Ông Trần Hồng Hoàng.

Thư ký phiên họp: Bà Nguyễn Trần Tuyết Mai - Thư ký Tòa án.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thị xã Hoài Nhơn, tỉnh Bình Định tham gia phiên họp: Ông Nguyễn Hoàng Quang - Kiểm sát viên.

Ngày 12 tháng 6 năm 2025, tại trụ sở Tòa án nhân dân thị xã Hoài Nhơn, tỉnh Bình Định, mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 23/2025/TLST- DS ngày 28 tháng 3 năm 2025 về việc "Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự", theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số: 146/2025/QĐST-DS ngày 04 tháng 6 năm 2025, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* Ông Trần Ngọc T, sinh ngày 01/01/1967, Căn cước công dân số: 052067008684, nơi thường trú: Thôn T, xã H, thị xã H, tỉnh Bình Định.

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:* Bà Nguyễn Thị T1, sinh ngày 01/01/1972, Căn cước công dân số: 052172029244, nơi thường trú: Thôn T, xã H, thị xã H, tỉnh Bình Định.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

- Theo đơn yêu cầu của ông Trần Ngọc T, lời khai trong quá trình giải quyết: Con trai ông là ông Trần Thanh T2, sinh ngày 02/01/1993; Căn cước công dân số: 052093018701, nơi thường trú: Thôn T, xã H, thị xã H, tỉnh Bình Định bị thiểu năng trí tuệ từ nhỏ, chậm biết nói, chậm biết đi, không tự vệ sinh cá nhân, không đi học được. Ông T2 hiện đang hưởng trợ cấp xã hội hàng tháng theo quy định. Theo Kết luận số 692/KLGĐ ngày 19/5/2025 của Trung tâm P thì ông T2 bị chậm phát triển tâm thần mức độ nặng (F), về năng lực hành vi dân sự: Mất năng lực hành vi dân sự. Nay ông T yêu cầu Tòa án tuyên bố ông T2 là người mất năng lực hành vi dân sự. Ông T2 chưa có vợ con.

- Theo lời trình bày của người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan, bà Nguyễn Thị T1: Bà là mẹ của ông Trần Thanh T2. Con trai của bà bị

thiểu năng trí tuệ từ nhỏ, không đi học được. Nay chồng bà yêu cầu tuyên bố con bà là người mất năng lực hành vi dân sự, bà đồng ý. Vì lý do cá nhân bà yêu cầu được giải quyết vắng mặt.

- Ý kiến của Viện kiểm sát nhân dân thị xã Hoài Nhơn, tỉnh Bình Định: Việc tuân theo pháp luật của Thẩm phán, Thư ký Tòa án trong thời gian chuẩn bị xét đơn yêu cầu và tại phiên họp; việc chấp hành pháp luật của người tham gia tố tụng đúng theo qui định của Bộ luật Tố tụng dân sự. Đề nghị Tòa án chấp nhận yêu cầu của ông Trần Ngọc T, tuyên bố ông Trần Thanh T2 là người mất năng lực hành vi dân sự; ông T phải chịu chi phí trưng cầu giám định và lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân thị xã Hoài Nhơn, tỉnh Bình Định nhận định:

[1] Về thẩm quyền giải quyết: Ông Trần Ngọc T yêu cầu tuyên bố ông Trần Thanh T2 là người mất năng lực hành vi dân sự theo quy định tại khoản 1 Điều 27 của Bộ luật Tố tụng dân sự. Ông T2 đăng ký thường trú tại thôn T, xã H, thị xã H, tỉnh Bình Định nên theo điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 của Bộ luật Tố tụng dân sự, Tòa án nhân dân thị xã Hoài Nhơn, tỉnh Bình Định có thẩm quyền giải quyết.

[2] Về sự vắng mặt của đương sự: Người yêu cầu giải quyết việc dân sự ông T, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan bà T1 đề nghị giải quyết vắng mặt. Căn cứ quy định tại Điều 367 của Bộ luật Tố tụng dân sự, Tòa án tiến hành phiên họp giải quyết việc dân sự vắng mặt ông T, bà T1.

[3] Căn cứ Kết luận giám định pháp y tâm thần theo trưng cầu số 692/KLGĐ ngày 19/5/2025 của Trung tâm P thì ông Trần Thanh T2 bị chậm phát triển tâm thần mức độ nặng (F72), mất năng lực hành vi dân sự. Tại khoản 1 Điều 22 của Bộ luật Dân sự quy định: *"Khi một người do bị bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không thể nhận thức, làm chủ được hành vi thì theo yêu cầu của người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần".* Vì vậy, ông T là cha của ông T2 yêu cầu tuyên bố ông T2 là người mất năng lực hành vi dân sự là có căn cứ nên yêu cầu này được chấp nhận.

[4] Ý kiến của Viện kiểm sát nhân dân thị xã Hoài Nhơn, tỉnh Bình Định về việc giải quyết việc dân sự là có căn cứ, đúng qui định của pháp luật.

[5] Về chi phí trưng cầu giám định: Ông Trần Ngọc T phải chịu, ông T đã nộp xong.

[6] Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Ông Trần Ngọc T phải chịu lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự là 300.000 đồng.

QUYẾT ĐỊNH:

- Căn cứ khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, các điều 149, 161, 162, 370, 371, 372, 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự;

- Căn cứ khoản 1 Điều 22 của Bộ luật Dân sự;

- Căn cứ Điều 4, khoản 1 Điều 37 của Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội qui định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí lệ phí Tòa án.

- Chấp nhận yêu cầu của ông Trần Ngọc T. Tuyên bố ông Trần Thanh T2, sinh ngày 02/01/1993, Căn cước công dân số: 052093018701, nơi thường trú: Thôn T, xã H, thị xã H, tỉnh Bình Định là người mất năng lực hành vi dân sự.

- Về chi phí trưng cầu giám định: Ông Trần Ngọc T phải chịu, ông T đã nộp xong.

- Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Ông Trần Ngọc T phải chịu 300.000 đồng (Ba trăm nghìn đồng), ông T đã nộp tạm ứng lệ phí 300.000 đồng (Ba trăm nghìn đồng) theo Biên lai thu tạm ứng án phí, lệ phí Tòa án số 0007292 ngày 28 tháng 3 năm 2025 của Chi cục Thi hành án dân sự thị xã Hoài Nhơn, tỉnh Bình Định nên được khấu trừ, ông T đã nộp xong.

- Quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đến việc giải quyết việc dân sự có quyền kháng cáo quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định. Trường hợp họ không có mặt tại phiên họp giải quyết việc dân sự thì thời hạn đó được tính từ ngày họ nhận được quyết định giải quyết việc dân sự hoặc kể từ ngày quyết định đó được thông báo, niêm yết. Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:
- VKSND thị xã Hoài Nhơn, tỉnh Bình Định;
- Người yêu cầu;
- Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan;
- Ủy ban nhân dân xã Hoài Sơn, thị xã Hoài Nhơn, tỉnh Bình Định;
- Lưu: Hồ sơ việc dân sự.

THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Trần Hồng Hoàng